

lirică de frumoasă ținută —, al doilea gășind o mare varietate de nuanțe și de colorit, pentru a sublinia latura misterioasă, ireală a personajului. Ambii au părut încă insuficient familiarizați cu rolul, care le poate oferi în viitor prilejul unor creații pe un plan valoric superior. Ioan Hovorov a conturat cu mult aplomb actoricesc rolul lui Daland, dar a întâmpinat dificultăți pentru a face față cerințelor partiturii în registrul înalt. Personajul Sentei și-a aflat în Mariana Stoica o bună interpretă în momentele de izbucniri violente, dar nu în egală măsură în pasajele de expresie lirică. George Lambrache a fost un Erik romantic, foarte „wagnerian de prima manieră”; într-un rol nu prea consistent pe plan dramaturgic, el a reușit să dea eroului său un profil, impunându-se și din punct de vedere pur vocal, mai ales printr-un registru înalt strălucitor. În alte roluri, Iulia Buciuceanu (Mary) și Antonius Nicolescu (Cirmaciul) au corespuns cerințelor, prima mai mult, al doilea parțial.

Dacă, ajunși la capătul acestei cronici, tragem linia pentru a realiza o adunare finală, constatăm că balanța înclină sensibil spre aprecierile nefavorabile. Lucrul este cu atât mai regretabil, cu cât premierele nu sînt prea frecvente la Opera română, iar cele din creația lui Wagner constituie adevărate rarități. Este păcat — și în fond, greu de explicat — ca, avînd la dispoziție forțe artistice remarcabile, prima scenă lirică a țării să nu fie capabilă să realizeze spectacole la nivelul exigențelor în permanentă creștere ale publicului nostru. Iată o constatare care merită o analiză mai aprofundată ținînd la gășirea măsurilor destinate să ducă la revirimentul mult așteptat.

E. E.

Concert coral Nicolae Niculescu

Am așteptat cu interes apariția dirijorului Nicolae Niculescu la pupitrul coralei Filarmonicii „George Enescu”, apreciîndu-l ca un muzician valoros, profund preocupat de problemele interpretării corale. Paralel cu activitatea didactică pe care o desfășoară în cadrul Liceului de muzică nr. 1 din București, Nicolae Niculescu găsește timpul și dispoziția necesare activității concertistice.

Este de semnalat că datorită muncii sale, Liceul de muzică nr. 1 se poate mîndri la ora actuală cu o formație școlară, capabilă să abordeze cele mai dificile creații corale contemporane.

În concertul prezentat la Ateneu, prima parte a cuprins muzică universală: un madrigal de Luca Marenzio, un chanson de J. Planson, un coral de J. S. Bach, *Felicester* de Randall Thomson, două cîntece din folclorul negru, prelucrate de Anders Orwall, *Tu iarnă, ce urîtă ești* de Claude Debussy, un cîntec de Șebalin și foarte dificila miniatură, *Cîntă lăutare*, de K. Szymanowski — ce s-a bucurat de o realizare notabilă, în care am apreciat și calitatea vocii sopranei Paulina Ciocmărean-Stavrache.

Partea a doua a concertului, dedicată muzicii românești, ne-a readus în atenție cîteva autentice

valori din patrimoniul muzicii noastre corale: *Se ceartă cucul cu corbul* de Paul Constantinescu, *Hai mindră* de Alexandru Pașcanu, *Alunelul oltenesc* de Nicolae Lungu, două madrigale de Doru Popovici și Tiberiu Olah, *Ninge* de Constantin Palade și *Cîntec voinicesc*, în primă audiție, de Gh. Dumitrescu. Întreaga manifestare s-a bucurat de participarea atentă și sensibilă a coralei Filarmonicii.

Orchestra simfonică a tineretului din București

Uniunea Tineretului Comunist, Comitetul pentru Cultură și Educație Socialistă al sectorului 1 și Ateneul Tineretului au organizat primul concert al Orchestrei simfonice a tineretului din București, veritabil eveniment ce se adaugă entuziastelor inițiative de propagare a muzicii în rîndul tineretului. Tînărul dirijor Nicolae Racu a realizat un concert bazat pe un repertoriu variat: *Rapsodia a II-a* de George Enescu, *Concertul pentru violoncel* de Dvorak, *Concertul III pentru pian* de Beethoven și *Uvertura Eurianthe* de Weber. Orchestra a avut multe momente de strălucire, mai ales în cele solistice. S-ar cere o mai mare diversificare a componenței formației, obiectiv care, în nici un caz, nu poate fi ocolit pe viitor. Andrei Csaba, solistul *Concertului pentru violoncel*, a constituit o prezență sensibilă, reliefată, în special în *andante*, iar Tudor Dumitrescu, foarte dotatul nostru pianist, ne-a atras atenția, în dificilul concert de Beethoven, printr-o frazare inteligentă, un *rubato* condus cu finețe și bun gust, totul fiind supus unui tonus dinamic ireproșabil.

ANTON DOGARU

„Hanul cu cîntece”

Concertul-spectacol *Hanul cu cîntece*, al Ansamblului „Rapsodia Română”, reprezintă de fapt cea de a treia premieră pe care acest colectiv artistic a prezentat-o publicului bucureștean în scurtul răgaz de la deschiderea stagiunii 1973—1974. În *Hanul cu cîntece*, concepția scenografică (Elena Forțu) și regizorală (Petru Mihail) abordează formula concertului-spectacol, scenariul fiind semnat de Angel Cîrstea și Petru Mihail. Acestora li s-au alăturat, într-o deplină armonie, izbutita coregrafie a lui Ștefan Gheorghiu, ca și mîna sigură a dirijorului Victor Popescu, în conducerea aparatului vocal-instrumental.

Realizatorii spectacolului și-au propus, în *Hanul cu cîntece*, să limiteze sfera tematică, a obișnuitului spectacol folcloric de gen, printr-o înmănunchiere de cîntece de petrecere, populare și romanțe, distribuite succesiv, într-o desfășurare antrenantă, bine cizelată sub raportul redării artistice, pe canavaua pastelată și multicoloră a unei adevărate parăzi a costumelor populare din aproape toate zonele folclorice ale țării. Întreaga acțiune se desfășoară în

incinta unui han (decoruri deosebit de sugestive) unde cîntecul și voia bună se simt „ca acasă”. Antrenul declanșat de hangiță și hangiu — actorii-prezentatori Paula Chiuaru și Realini Lușșă — este contaminant, îl fac pe spectator să se considere părtaș la petrecere, evocîndu-i totodată tumultul și clipele de destindere ce domneau în renumitele hanuri de odinioară.

La „petrecerea” de la *Hanul cu cîntece*, o contribuție de seamă și-au adus-o soliștii Elisabeta Ti-cuță, Ana Maria Petreanu, Elena Merișoreanu, Ana Măndoiu, Ioana Cristea, Livia Petrovici, Ștefania Bolosan, Aurel Ioniță, Gheorghe Turda, Constantin Cocriș, Atanase Lambru și Carol Stefanidis, ale căror melodii „zise” cu mult foc, într-un autentic stil interpretativ, au stîrnit numeroase și meritate aplauze. Aceleași elogii se cuvin fără îndoială dansatorilor, grupurilor vocale, dar mai cu seamă orchestrei, care, evoluînd atît pe scenă (prin rotație, sub formă de taraf) cît și în fosă, s-a remarcat prin realizarea unui acompaniament de înaltă măiestrie artistică, în tălmăcirea unor elocvente orchestrații și aranjamente semnate de Florin Comișel, Victor Popescu, Iacob Ciortea și Ionel Budișteanu.

CONSTANTIN RĂSVAN

Colocviu de comunicări

Împlinirea unui deceniu și jumătate de la înființarea școlii de muzică nr. 5 din București, a fost marcată prin organizarea simpozionului de comunicări științifice (11 studii și referate), o audiție muzicală festivă a elevilor, precum și un reușit recital al profesorilor de specialitate, manifestări susținute pe podiumul sălii mici a Palatului R.S.R.

Referindu-ne la comunicările prezentate în cadrul simpozionului, apreciem expunerea prof. Matilda Păun, directoarea școlii, cu privire la *Rolul școlilor de artă în educarea tinerei generații* în care se evidențiază importanța studiului instrumentelor, al audițiilor, în formarea multilaterală a elevilor, precum și propunerea autoarei de a se reintroduce în programa analitică orele de literatură muzicală așa cum, prin analogie, se predă istoria artei elevilor plasticieni. În comunicarea intitulată *Instruirea programată, ecou al ciberneticii în pedagogie*, prof. Florin Mîndrea abordează o temă de mare importanță practică, privind perfecționarea metodicii predării

muzicii, evidențiind principiile instruirii programate și prezentînd considerații personale cu privire la această metodă modernă ca și unele aplicații posibile în învățămîntul muzical. Mai remarcăm de asemenea comunicările privind *Funcția muzicală și sensul ei estetic* (prof. C. Mărculescu); *Rezonanța naturală a sunetelor, aplicațiile ei asupra muzicii moderne* (prof. R. Gauder); *Aspecte și probleme stilistice în interpretarea muzicii preclasice* (prof. C. Teutsch); *Muzica bizantină pură în sec. XVI la români* (prof. Sebastian Bucur) și *Muzica, factor terapeutic* (prof. E. Visky), comunicări ce au generat interesante și vii dezbateri.

Vorbînd despre preocupările privind perfecționarea predării la clasă a disciplinelor muzicale, relevăm concluziile practice, desprinse în referatele bazate pe experiența îndelungată a profesorilor: E. Visky *Material didactic adecvat, mijloc important de ridicare a eficienței lecției*, în care evidențiază importanța unor noi și ingenioase materiale didactice pe care le-a aplicat elevilor diferențiat pe grupe de vîrste, cu rezultate remarcabile în creșterea eficienței lecțiilor; prof. V. Pintea a prezentat procedeele de formare și dezvoltare a auzului muzical la elevii începători, experimentate în practica sa pedagogică, în cadrul comunicării *Unele probleme legate de intonația la vioară și auzul muzical*, citînd în sprijinul ideilor sale tratatele unor maeștri și pedagogi reputați ai viorii. Prof. El. Novacu a susținut comunicarea *Despre formarea stereotipului pianistic la elevi*, arătînd importanța automatismelor pianistice și necesitatea formării lor încă din primii ani de școală, iar prof. Riri Mastero a prezentat cu exemplificări tema intitulată *Valoarea estetică și metodică a caietului pentru pian Ana Magdalena Bach*, subliniind importanța dezvoltării imaginației artistice la elevi cît și însemnătatea deosebită a prețioasei moșteniri a muzicii lui Bach.

La această manifestare științifică cu caracter festiv și-au adus o reală contribuție profesorul și compozitorul Liviu Dandara, care a desfășurat o bogată activitate în această școală încă de la înființarea ei, profesorul și muzicologul Popescu Băleni, profesoarele Ana Mota Ionescu și Elisabeta Suciuc de la Liceul de muzică nr. 1, prof. Albuțiu de la Școala de muzică nr. 4, prof. Chițoran, director la Școala de muzică nr. 3, lector univ. Ion Pop, inspector în M.E.I. și prof. Acojocăriței, inspector la secția de învățămînt a Municipiului București. În general, comunicările și discuțiile care au urmat s-au situat la un nivel științific ridicat, la care a contribuit în mare măsură faptul că lucrările simpozionului au fost îndrumate și conduse de cadre cu prestigiu ale Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din București (prof. A. Trifu, L. Brumariu, D. Alexandrescu și muzicologul A. Hoffmann). Apreciam acest mod de conlucrare ca un exemplu demn de urmat.

Audiția muzicală festivă de la sala mică a Palatului R.S.R. și recitalul susținut de profesorii A. Schere, C. Dumitrescu, L. Betea, C. Faur și D. Savitki au demonstrat rezultatele deosebite în pregătirea artistică a elevilor și ținuta de prestigiu a profesorilor artiști în interpretarea unor piese instrumentale de o exigență remarcabilă. Amintim cu acest